

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
денної форми навчання

_____ Проценко О.М.

«_____» _____ 2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА »**

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

напрямок підготовки 6.051 «Економіка»

інститут, факультет: Шосткинський інститут СумДУ,
факультет денної форми навчання

Погоджено: Начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Шостка – 2017 р.

Робоча програма з економіки підприємства для студентів
за напрямом підготовки – 6.072«Економіка», спеціальності «Економіка підприємства»
«__» _____ 2017року – 13 с.

Розробник: Вареник І.В., к.е.н. викладач кафедри економіки та управління.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління

Протокол від “__” _____ 2017 року № __

Завідувач кафедри економіки та управління _____
(підпис)

“__” _____ 2017 року

(Прожога І.В)
(прізвище та ініціали)

Шостка, 2017 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – денна форма: 5,0;	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	Нормативна	
	Напрям підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Економіка підприємства	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й;	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ОДЗ Заочна форма-РР		Семестр	
Загальна кількість годин – денна форма: 150 год. заочна форма: 150 год.		2-й;	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 0,8 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год	10 год
		Практичні, семінарські	
		32 год	6 год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		86 год.	134 год.
		Індивідуальні завдання:	
		30 год	
Вид контролю:			
ПМК	ДЗ		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 74.4 % (64 год / 86 год);

для заочної форми навчання – 48.7% (20 год / 41 год).

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств.

Завдання: вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами.

Предмет: форми і методи господарювання підприємства.

В результаті вивчення дисципліни студенти зобов'язані:

– вміти виконувати розрахунки за оцінкою економічної ефективності господарських рішень, розраховувати основні показники для здійснення економічного аналізу і використовувати їх в практичній діяльності економіста.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет і завдання курсу

- 1.Завдання вибору як одна з головних проблем, які вирішуються економікою.
- 2.Взаємозв'язок «Економіки підприємства» (ЕП) з іншими дисциплінами.
3. Економічна система і економічні явища як предмет вивчення дисципліною ЕП.

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

Тема 2. Основні фонди

- 1.Поняття «основні фонди», їх класифікація і структура.
2. Методи оцінки, обліку і планування основних фондів.
- 3.Плата за фонди. Амортизаційний фонд, його призначення і порядок використання.
4. Показники використання основних фондів.
- 5.Проблеми, резерви і шляхи покращення використання основних фондів.

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

Тема 3. Оборотні засоби

- 1.Поняття «оборотні засоби підприємства», їх склад і структура.
- 2.Нормування оборотних засобів.
3. Показники використання оборотних засобів.
- 4.Шляхи покращення використання оборотних засобів. Зв'язок обертання оборотних засобів з іншими виробничими показниками.
- 4.Планування і аналіз витрачання і запасів оборотних засобів .

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

Тема 4. Характеристика трудового потенціалу

- 1.Склад і структура кадрів підприємства. Визначення потреби в кадрах. Система підготовки кадрів.
2. Поняття «продуктивність праці». Показники і вимірювачі продуктивності праці, методи її розрахунку.
3. Основи організації заробітної плати .

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

Тема 5. Витрати, прибуток, ціни

- 1.Поняття про витрати. Характеристика витрат, збитків, втраченої вигоди.
2. Прибуток як ціль і засіб економічної діяльності.
- 3 Ціни та ціноутворення.
4. Витрати, прибуток і ціни як основа господарських розрахунків, аналізу, економічного вибору.

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Тема 6. Собівартість продукції як основа ціноутворення

- 1.Визначення собівартості продукції. Кошторис витрат.
2. Калькуляція собівартості. Класифікація статей калькуляції: елементні і комплексні, прямі і опосередковані, умовно постійні і умовно перемінні.
- 3.Порядок розрахунку статей калькуляції.
4. Резерви і шляхи зниження собівартості продукції .

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Підходи і критерії визначення економічної ефективності

- 1.Основні критерії вибору варіанту економічного рішення.
- 2 Витрати і економічний результат – базові характеристики економічного обґрунтування .

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Тема 8. Основи фінансової діяльності

- 1.Фінансовий механізм підприємства.
2. Фінансові ресурси підприємства.
3. Направлення використання фінансових ресурсів.
- 4.Результати фінансової діяльності і оцінка фінансового стану підприємства

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Тема 9. Організаційні, виробничі, інноваційні процеси на підприємстві

- 1.Сутність, тенденції і напрямки організації виробництва.
2. Структура і принципи виробничого процесу.
3. Поняття і класифікація інноваційного процесу .

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Тема 10. Продукція підприємства і якість продукції

- 1.Поняття продукції і показники вимірювання її обсягів.
- 2.Виробнича програма.
- 3.Сутність показників і методи оцінки якості продукції.
- 4.Методи забезпечення якості продукції

Література основна: [1; 2].
Література допоміжна: [1- 5].

Тема 11. Економічна основа управління підприємством

1. Функції управління.
2. Структура методів управління .

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

Тема 12. Банкрутство і санація підприємства

1. Поняття банкрутства і його правове забезпечення.
2. Процедура визнання підприємства банкрутом.
3. Фінансова санація.
4. Основні напрямки попередження банкрутства .

Література основна: [1; 2].

Література допоміжна: [1- 5].

4.1. Структура навчальної дисципліни II семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Тема 1. Предмет і задачі курсу ЕП	12	2	2	-	-	8	12	1,0	1,0	-	-	10
Тема 2. Основні фонди підприємства	16	4	4	-	-	8	11,5	1,0	0,5	-	-	10
Тема 3. Оборотні засоби підприємства	16	4	4	-	-	8	11,5	1,0	0,5	-	-	10
Тема 4. Характеристика трудових ресурсів підприємства	16	4	4	-	-	8	21,5	1,0	0,5	-	-	20
Тема 5. Витрати, прибуток і ціноутворення на підприємствах	15	2	2	-	-	11	18,5	1,0	0,5	-	-	17
Усього за I модульний цикл	<i>75</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	-	-	<i>43</i>	<i>75</i>	<i>5,0</i>	<i>3,0</i>	-	-	<i>67</i>
Модуль 2.												
Тема 6. Собівартість продукції як основа ціноутворення	14	4	4	-	-	6	11,5	1,0	0,5	-	-	10
Тема 7. Критерії визначення економічної ефективності	10	2	2	-	-	6	11,5	1,0	0,5	-	-	10
Тема 8. Основи фінансової діяльності підприємства	12	2	2	-	-	8	11,5	1,0	0,5	-	-	10
Тема 9. Організаційний. Виробничий процеси підприємства	<i>19</i>	2	2	-	-	6	<i>11</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	-	-	<i>10</i>
Тема 10. Продукція підприємства і якість продукції	10	2	2	-	-	6	11	0,5	0,5	-	-	10
Тема 11. Економічна основа управління підприємства	12	2	2	-	-	8	11	0,5	0,5	-	-	10
Тема 12. Банкрутство і санація	7	2	2	-	-	3	7,5	0,5	-	-	-	7
Усього за II модульний цикл	<i>75</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	-	-	<i>43</i>	<i>75</i>	<i>5,0</i>	<i>3,0</i>	-	-	<i>67</i>
Усього годин	150	32	32	-	-	86	150	10	6	-	-	134

5.1 Теми семінарських (практичних) занять II семестр

Назва теми	Кількість годин, форма навчання	
	денна	заочна
Модуль 1		
Тема 1. Предмет і задачі курсу.	2	0,5
Тема 2. Основні фонди підприємства.	4	0,5
Тема 3. Оборотні засоби підприємства.	2	0,5
Тема 4. Характеристика трудових ресурсів підприємства.	4	0,5
Тема 5. Витрати, прибуток і ціноутворення на підприємстві	4	0,5
Тема 6. Собівартість продукції як основа ціноутворення	4	0,5
Модуль 2		
Тема 7. Основи фінансової діяльності підприємства	2	0,5
Тема 8. Підходи та критерії визначення економічної ефективності	2	0,5
Тема 9. Організаційно-виробничі та інноваційні процеси виробництва	2	0,5
Тема 10. Продукція підприємства і якість продукції	2	0,5
Тема 11. Економічна основа управління підприємства	2	0,5
Тема 12. Банкрутство і санація	2	0,5
Разом	32	6

6. Індивідуальні завдання (денна форма навчання)

В II семестрі навчальним планом передбачено написання кожним студентом денної форми навчання ОДЗ.

ОДЗ повинно бути здано на кафедру для перевірки викладачем не пізніше другої неділі 2-ого модульного циклу. ОДЗ оцінюється в 12 балів із обов'язковим його захистом. За умови невчасного подання ОДЗ загальна сума балів знижується на 20 %.

Виконання ОДЗ (для денної форми навчання)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 5 балів	до 10 балів	до 5 балів	20

7. Методи навчання

Лекції: докладне викладення навчального матеріалу із застосуванням мультимедійного проектору, оглядові лекції з використанням опорного конспекту, лекції-дискусії, лекції з помилками тощо.

Практичні заняття: вирішення багатоваріантних задач на основі розрахунків на прикладі простих завдань, виконання тестових завдань, представлення студентами доповідей за індивідуальними темами, написання модульних контролів, робота над індивідуальними завданнями.

8. Методи контролю

Тестування, співбесіда з проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, виконання практичних творчих завдань з питань з економіки підприємства розв'язання задач, захист ОДЗ,

Шкала оцінювання: національна та ECTS (для денної форми навчання)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи наведено у регламенті.

10. Методичне забезпечення

Методичні вказівки до СРС, тести контролю знань (тематичного і атестаційного), конспект лекцій, методичні вказівки до проведення практичних занять та ін..

11. Рекомендована література

Базова

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність примірників
1	Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.	Підручник	20
2	Економіка підприємства: Підручник/За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ: 2001. – 528 с.	Підручник	21
3	Мельник Л.Г., Каринцева О.І. Економіка підприємства: Конспект лекцій: навч. посібник, – Суми: ВТД «Універс книга», 2003 – 412 с.	Навчальний посібник	24

Б. Допоміжна

4. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів, – К.: Каравелла, 2004. – 568 с.

5. Економіка підприємства в 2 томах / Під ред. С.Ф. Покропивного. – К.: Хвиля-Прес. 1995, т.1, 400 с., т.2 – 280 с.

6. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия. – М.: Инфра-М. 1996. – 280 с.

7. Мельник Л.Г. Экономические проблемы воспроизводства природной среды. – Харьков: Вища школа. – 1998.

8. Теория фирмы / Под ред. Гальперина В.М. – С-Петербург: Экономическая школа. 1995. – 534 с.
9. Комплект індивідуальних завдань: картки для поточного контролю та варіанти аудиторних контрольних робіт / Укладач: Ісакова І.В.
10. Агабабян Э.М., Экономические основы воспроизводства нематериальных благ при социализме. – М.: Наука, 1983. – 272 с.
11. Анчишкин А.И. Прогнозирование роста социалистической экономики. – М.: Экономика, 1973. – 294 с.
12. Балацкий О.Ф., Мельник Л.Г., Яковлев А.Ф. Экономика и охрана окружающей природной среды. – Л.: Гидрометеоздат. 1984. – 184 с.
13. Бестужев-Лада И.В. Нормативное социальное прогнозирование. Возможные пути реализации целей общества. Опыт систематизации. – М.: Наука, 1987. – 214 с.
14. Всемирная история экономической мысли в 6 т. Т.4. – М.: Мысль, 1990. – 590 с.
15. Газовский Б.М. Природный фактор в социалистическом воспроизводстве. – М.: Наука. 1989. – 198 с.
16. Джон Бигель. Управление производством. Количественный подход. /Пер. с англ. – М.: Мир, 1973. – 304 с.
17. Залкинд А.И., Мирошниченко Б.П. Очерки развития народнохозяйственного планирования. – М.: Экономика, 1980. – 256 с.
18. Зусман Л.Л. Кругооборот металла в народном хозяйстве СССР. – М.: Metallurgia, 1978. – 200 с.
19. Клас Эклунд. Эффективная экономика - шведская модель: (экономика для начинающих и не только для них): Пер. со швед./ Научн.ред. А.М. Волков. – М.: Экономика, 1991. – 349 с.
20. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. – М.: Экономика, 1989. – 526 с.

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін).
Протокол № від “___” _____ 20__ року.

Завідувач кафедри економіки та управління к.е.н., І.В.Прожога

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін).
Протокол № від “___” _____ 20__ року.

Завідувач кафедри економіки та управління к.е.н., І.В.Прожога

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін).
Протокол № від “___” _____ 20__ року.

Завідувач кафедри економіки та управління к.е.н., І.В.Прожога

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін).
Протокол № від “___” _____ 20__ року.

Завідувач кафедри економіки та управління к.е.н., І.В.Прожога

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__ навчальний рік (без змін).
Протокол № від “___” _____ 20__ року.

Завідувач кафедри економіки та управління к.е.н., І.В.Прожога

**Регламент модульно-рейтингової системи контролю і оцінювання з дисципліни
«Економіка підприємства» II семестр**

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг **150 год/5,0 кред.**; Лк.–32год./16; пр.–32 год./16; ПМК.

2. Організація навчального процесу: семестрів викладання – 1; модульних циклів – 2.

3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: R=100 балів

4. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи

а) Виконання завдань на практичних заняттях (16 завдань) – максимально 80балів

(при позитивному оцінюванні з кожної практичної роботи від 3 до 5 балів).

б) Складання комплексних письмових модульних контролів – максимально 8 балів

– у 1-му модульному циклі при позитивному оцінюванні від 3.6 до 4 балів;

– у 2-му модульному циклі при позитивному оцінюванні від 3.6 до 4балів;

5. Підсумок рейтингових балів за мод. циклами (при позитивному оцінюванні):

1-ий модульний цикл: (5 пр. занять; модульний контроль) –26-44 балів.

2-ий модульний цикл: (5 пр. занять; модульний контроль) – 26-44 балів.

ОДЗ -12балів (при позитивному оцінюванні від 7 до 12 балів)

6. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п.5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

7. ІРС за розкладом занять використовуються для консультаційної роботи (в тому числі за призначенням викладача) та робіт за п.б.:

Шкала оцінювання: національна та ECTS (для денної форми навчання)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

